

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА
ЦЕНТР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ
за результатами анкетування
здобувачів вищої освіти
другого (магістерського) рівня вищої освіти,
які навчаються за освітньо-професійною програмою
«Туризм» спеціальності 242 "Туризм і рекреація"
(за I семестр 2024/2025 н.р.)

1. Загальна інформація про дослідження і респондентів

Метою анкетування було вивчення думки здобувачів вищої освіти щодо якості освітнього процесу в ОНУ імені І.І. Мечникова. Таке опитування є формою участі здобувачів вищої освіти у системі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та одним із механізмів реалізації студентоцентрованого навчання. Опитування здобувачів вищої освіти є анонімним і проводилось онлайн.

Анкетування проведено за I семестр 2024-2025 навчального року. Учасники анкетування – здобувачі вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти, які навчаються за освітньо-професійною програмою (ОПП) «Туризм». Опитування проводилось за анкетами: «Якість освіти та освітньої програми», «Якість викладання».

Бланк анкети «Якість освіти та освітньої програми» містить 40 запитань стосовно освітньо-професійної програми, 10 з них відкриті.

Бланк анкети «Якість викладання» містить 14 запитань.

Аналіз відповідей респондентів здійснювався в цілому за освітньо-професійною програмою.

2. Результати опитування за анкетою «Якість освіти та освітньої програми»

В опитуванні взяли участь 6 респондентів, що складає 60% від загальної кількості студентів, що навчаються за освітньо-професійною програмою «Туризм». Опитування здобувачів вищої освіти передбачає отримання та аналіз інформації щодо якості змісту та реалізації освітньої програми; якості викладацької діяльності науково-педагогічних працівників; організації та забезпечення самостійної роботи здобувачів вищої освіти; дотримання принципів студентоцентризму; дотримання принципів академічної доброчесності; реалізації права на вибір навчальних дисциплін та можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії; об'єктивності оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти; участі здобувачів вищої освіти у забезпеченні якості освіти та освітньої діяльності. Результати оцінювання здобувачами вищої освіти якості змісту освітньо-професійної програми представлено у таблиці 1.

Таблиця 1

Оцінювання якості змісту ОПП «Туризм» здобувачами вищої освіти (у відсотках)

№		Так (%)	Ні (%)
1	Чи реалізовується за Вашою ОП вільний вибір дисциплін?	100	-
2	Чи достатній обсяг практичної підготовки, закладений в ОП Вашої спеціальності?	83,3	16,7
3	Чи порушується, на Вашу думку, логіка викладання дисциплін ОП вашої спеціальності?	-	100
4	Чи зустрічається дублювання змісту навчального матеріалу дисциплін ОП вашої спеціальності?	16,7	83,3
5	Чи співпали Ваші очікування щодо ОП Вашої спеціальності з її реальним змістом?	100	-

Аналізуючи відповіді здобувачів освіти на питання анкети щодо відповідності змісту освітньо-професійної програми їхнім очікуванням, слід зазначити, що 100% респондентів дали позитивну відповідь, що є підтвердженням високої якості змістової складової освітньої програми. Досліджуючи відповіді здобувачів на запитання анкети, можна зазначити, що 83,3% респондентів вважають достатнім обсяг практичної підготовки, 16,7% здобувачів частково погодились з цим. 100% опитаних здобувачів відзначили відсутність порушення логіки викладання дисциплін. 83,3% опитаних здобувачів вказали на відсутність дублювання змісту навчального матеріалу навчальних дисциплін за освітньою програмою, 16,7% студентів зазначили, що зустрічається дублювання змісту навчального матеріалу. На запитання «Чи реалізовується за Вашою ОП вільний вибір дисциплін?» позитивну відповідь дали 100% опитаних студентів.

Відповіді здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня на питання блоку «Участь у забезпеченні якості освітньої програми» засвідчили, що на достатньому рівні поінформовані про можливості і шляхи впливу на забезпечення якості освітньо-професійної програми, а також залучені до цих процесів. Так, з твердженням «Здобувачі освіти мають можливість бути залученими до забезпечення якості освіти» погодились 100% респондентів. 100% опитаних здобувачів вищої освіти згодні з тим, що мають можливість вільно обирати вибіркові навчальні дисципліни.

Здобувачі освіти вважають, що мають можливість впливати на визначення змісту навчальних дисциплін 66,7% цілком погоджуються 33,3 % частково погоджуються. Такі результати свідчать про необхідність посилення інформування здобувачів освіти щодо надання можливості брати участь у обговорення змісту навчальних дисциплін за результатами опитувань. 83,3% респондентів вважають обсяг практичної підготовки в межах освітньої програми достатнім, 16,7% респондентів частково погодились з цим твердженням.

З твердженням, що спосіб і методи оцінювання та виставлення балів в університеті є справедливим, цілком погодились 83,3% опитуваних, 16,7% - частково погодились. Вважають, що детальний відгук (зворотній зв'язок) про свою роботу, отримують 100% магістрантів, з них: 83,3% цілком погоджуються, що отримують цей відгук дуже швидко, 16,7% - частково погоджуються. 100% респондентів зазначили, що всі викладачі їхньої спеціальності висококваліфіковані та компетентні; 100% відзначили, що викладачі їхньої спеціальності добре організовані та підготовлені до занять, що свідчить про високий професійний рівень та педагогічну майстерність науково-педагогічних працівників.

З твердженням, що мають можливість оцінювати роботу викладачів цілком згодні 83,3% респондентів і 16,7% погоджуються частково. Також 100% вважають, що отримують достатньо підтримки і корисних порад щодо навчання. 100% опитуваних студентів зазначають, що мають змогу швидко контактувати з викладачами, коли виникає така необхідність та цілком згодні з твердженнями, що вони отримують корисні настанови та вичерпні консультації, коли магістрантам необхідно робити вибір щодо їхнього навчання. З твердженням, що їхнє навчання належним чином готує до сучасної кар'єри за їхньою спеціальністю погоджується 80% респондентів, та 20% частково погоджуються.

100% опитаних магістрантів цілком згодні з думкою, що викладачі застосовують

різноманітні викладацькі методики для забезпечення ефективності навчання. Аналіз відповідей респондентів щодо якості пояснень ключових понять викладачами та достатності методичного забезпечення самостійної роботи показав, що 100% здобувачів цілком погоджуються. 83,3% респондентів вказали, що частки навчального часу, відведеного на самостійну роботу, було цілком достатньо та необхідні навчальні ресурси для вивчення матеріалу є доступними і 16,7% погоджуються частково. Так, 83,3% опитуваних цілком погоджуються з твердженням, що мають стабільний доступ до мережі Інтернет для пошуку необхідних матеріалів, 16,7% - частково погоджуються. Також 83,3% вважають, що розклад занять є ефективним та зручним, 16,7% - частково з цим погоджуються. Варто звернути увагу, що 100% магістрантів цілком погоджуються, що під час будь-яких змін у їхньому навчальному курсі чи у викладанні ефективно використовується комунікація між студентами і працівниками факультету.

Водночас результати анкетування свідчать про недостатній рівень поінформованості здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня освіти щодо порядку оскарження результатів заліків, іспитів; порядку перескладання заліків, іспитів - 16,7% респондентів зазначили недостатню інформованість з зазначених питань.

Щодо дотримання принципів доброчесності в освіті та науці, то 100% респондентів обізнані з ними. 16,7% респондентів частково погодилися з твердженням щодо обізнаності процедури реагування університету на порушення академічної доброчесності; процедури врегулювання конфліктних ситуацій в університеті. Також можна зазначити слабку поінформованість студентів щодо роботи психологічної служби університету.

83,3% респондентів ознайомлені з можливостями академічної мобільності за спеціальності, 16,7% частково погодилися з цим твердженням. 100% здобувачів відповіли позитивно на питання щодо реалізації вільного вибору дисциплін за освітньою програмою. Щодо логіки викладання дисциплін, то 100% респондентів зазначили, що вона не порушується.

В результаті анкетування 100% здобувачів відмітили, що очікування щодо ОП їх спеціальності співпали з реальним змістом освітньої програми. Разом з тим здобувачі запропонували збільшити кількість годин на іноземні мови та дисциплінам, які присвячені сучасним технологіям, кількісним та якісним методам в туризмі. На питання щодо дисципліни, яку можна було б вилучити, поступила одна пропозиція - БЖД та охорона праці.

3. Результати опитування за анкетой «Якість викладання»

Оцінювання блоку «Якість викладання» здійснюється з метою дослідження рівня якості викладання, видів інформаційних ресурсів, які супроводжують цей процес, а також дотримання принципів академічної доброчесності. В цілому анкетування за даним блоком показало, що респонденти вважають викладачів за своєю освітньою програмою висококваліфікованими та компетентними, добре організованими та підготовленими до занять.

За повнотою презентації дисципліни на початку курсу, системи та критеріїв оцінювання, загальних «правил гри» 66,6% респондентів оцінили викладачів освітньої програми на «відмінно», 33,4% - на «добре». За показником організаційної культури

викладача (вчасний початок та завершення лекцій та практичних робіт, дотримання розкладу) 50% студентів надали викладачам відмінну оцінку; 50% - оцінку «добре». За об'єктивністю та прозорістю оцінювання знань студентів 83,3% респондентів оцінили викладачів на «відмінно», 16,7% - на «задовільно».

За критерієм чіткості, доступності, зрозумілості подачі матеріалу, умінням зацікавити 83,3% студентів оцінили роботу викладачів на «відмінно», 16,7% - на «добре». За використання активних методів проведення занять (дискусії, рольові ігри, робота в малих групах, проекти та ін.) 33,4% респондентів поставили викладачам освітньої програми «відмінно», 50,1% - «добре», 16,7% - «задовільно». Критерій унаочнення матеріалу за допомогою різноманітних засобів (аудіо- та відеозаписи, картосхеми, таблиці та ін.) отримав відмінну оцінку 83,7% студентів, оцінку «задовільно» - 16,7%. Уміння мотивувати до поглибленого самостійного вивчення предмету (самостійне, додаткове вивчення) 66,6% респондентів оцінили на «відмінно», 33,4% - на «добре». За наявністю ефективного зворотного зв'язку (аналіз виконаних студентами завдань, реакція на потреби студента, інформаційні запити групи) 66,6% студентів оцінили викладачів на «відмінно», 33,4% на «добре». Уміння створити комфортне середовище, в якому кожен студент може проявити себе, 66,6% респондентів оцінили на «відмінно», 33,4% - на «добре». Коректність та тактовність викладачів 66,6% респондентів оцінили на «відмінно», 33,4% - на «добре».

100% респондентів відмітили, що викладачі ознайомили їх зі списком рекомендованої літератури до курсу. 100% студентів підтвердили, що викладачі вчасно перевіряли їх письмові роботи. 16,7% респондентів зазначили, що практикували списування під час проведення самостійних письмових робіт. 100% респондентів вважають, що вивчені дисципліни є важливими з точки зору професійного зростання.

Серед сильних сторін університету здобувачі вищої освіти відмітили професіоналізм, компетентність і кваліфікацію викладачів, ставлення викладачів до студентів, доброзичливу атмосферу, залучення викладачів з різних факультетів до навчального процесу, відкритість та інтерактивність навчального процесу, прозора та зрозуміла організація спілкування з викладачами та адміністрацією факультету.

До слабких сторін університету здобувачі вищої освіти віднесли не завжди зручний розклад навчального процесу, бюрократію, якої стало менше завдяки цифровізації.

Рекомендації за результатами анкетування

1. Посилити роботу щодо залучення студентів до процесів забезпечення якості освіти та інформування здобувачів вищої освіти стосовно змін, що вносяться до ОП на основі результатів анкетування.
2. Посилити засади мотивування здобувачів до поглибленого вивчення предмету (самостійне, додаткове вивчення).
3. Посилити роботу щодо поінформованості здобувачів вищої освіти стосовно роботи психологічної служби, процедур врегулювання конфліктних ситуацій; академічної мобільності.
4. Провести на кафедрах методичні семінари з проблеми застосування в освітньому процесі активних методів проведення занять та інноваційних технологій навчання.

Результати опитування за анкетами «Якість освіти та освітньої програми», «Якість викладання» доведені до відома декана геолого-географічного факультету,

завідувача кафедри економічної та соціальної географії і туризму, робочої групи, а також до кожного викладача для обговорення на засіданнях кафедри економічної та соціальної географії і туризму, геолого-географічного факультету та робочої групи з метою подальшого вдосконалення освітньої програми та підвищення якості її реалізації.